

'T SCHORRE

Kontaktblad van de
Heemkundige Kring
't Schorre Steene

18e JAARGANG Nr. 1

Driemaandelijks tijdschrift

Verantwoordelijke uitgever:
Vandewalle Paul
Albatrosstraat 15
8400 Oostende

Dhr/Mevr/Juffr:

ROCHYDEY ROGER
MELKERIJSTRAAT 2
8400 OOSTENDE

Inhoud

Woord vooraf.	P. Vandewalle
Gisteren, vandaag, morgen.	
Lidmaatschap 1995	
Komende activiteiten	
Kunst in de molen - zomer '95.	R. Defever
Oude gebruiksvoorwerpen.	H. Devos
Schoorvoetend	R. Fockedey
Vliegfeest te Oostende (1932)	D. Degryse
De vliegmeeting	
Vliegen is plezant	
Uit: kijk een dorp	R. Fockedey
Restauratie St. Annakerk	F. Verkempinck

Samenstelling:

R. Defever
P. Vandewalle
H. Devos
D. Degryse

WOORD VOORAF.

Met het uitbreken van de Lente werd het hoog tijd een nieuw Periodiekje uit te geven. Hierin willen wij graag uw aandacht vragen voor de komende activiteiten van de Heemkring " 't Schorre Steene ". Ook willen wij graag commentaar geven bij enkele voorbije gebeurtenissen.

Mogen wij u ook vragen uw lidgeld te willen vereffenen voorzover dit nog niet gebeurd is.

Paul Vandewalle
Voorzitter.

Gisteren, vandaag, morgen

Onder deze titel willen wij terugblikken op de activiteiten die voorbij zijn en die nog gepland worden.

Zoals altijd was er onze Rommelmarkt waarbij voor de tweede maal een molenworp werd georganiseerd. Het weer was goed, er waren veel kinderen, en de ambiance was er zo.

In 1994 werd, zoals zoveel jaren voordien, een reeks tentoonstellingen opgezet door de kunstenaars van de Steense Groep. Veertien kunstenaars brachten er het beste van hun kunnen tijdens de periode 24 juni - 18 september.

Steeds opnieuw is het weekend rond 15 augustus een hoogtepunt in de reeks tentoonstellingen. Wij hadden er niet alleen de groepstentoonstelling van de kunstenaars, maar in de bovenverdieping van de molen werd door twee jonge vrienden, Tomas Termote en Jörg Molleman een prachtige tentoonstelling opgezet rond de vele verschillende voorwerpen die zij bij het diepzeeduiken hadden opgehaald. De zeer vele bezoekers van deze expositie moesten allen toegeven dat het bijna niet te geloven is hoe goed bepaalde voorwerpen uit de Eerste Wereldoorlog

nog bewaard zijn gebleven. Hoe dan ook deze tentoonstelling toonde aan hoe een bepaalde wereld door de hardnekkigheid en de durf van enkele jongeren te voorschijn kon getoverd worden.

Even traditioneel is de periode rond Allerheiligen een hoogtepunt in de werking van de Heemkring. Door omstandigheden kon in 1994 de jaarlijkse tentoonstelling in het Vossenhol niet plaats vinden op 1 november maar werd verschoven naar 11 november. Wat er wel doorging op 1 november was onze jaarlijkse Zevende Dag. Zoals gewoonlijk werden twee mannen en een vrouw op de rooster gelegd. Sophie Bulcke mocht vertellen hoe hard of hoe zacht het leven van een jonge vrouw kan zijn die tegelijkertijd moeder en zakenvrouw wil zijn. Luc Hondeghem vertelde hoe hij voor één jaar naar de Verenigde Staten trok en hoe hij daar meer dan tien jaar bleef. Iedereen was uiteraard geïnteresseerd in de onderzoeken die hij nu hier in Oostende doet in opdracht van grote farmaceutische bedrijven. Na de pauze kwam Henri Praet, schoonvader van onze penningmeester Raoul Decrop, aan het woord. Deze kranige 90er vertelde honderduit over zijn jeugd, over zijn werk, over zijn vrouw, en dit alles in een sappig en onvervalst

Steens dialect. Hadden wij hem laten doen, dan was hij nog aan het vertellen.

Even traditioneel was onze Zieftjesavond waarbij wij ons opnieuw mochten verheugen op een grote belangstelling.

De grote tentoonstelling van 11 november had als thema: Oude en merkwaardige fototoestellen. Roland Tuytens stelde er zijn zeer mooie collectie fotoapparaten ter beschikking en de vele bezoekers erkenden er soms hun eigen eerste fototoestelletje. Andere toestellen waren dan zeer oud of uiterst zeldzaam.

Wat gebeurt er dan vandaag en morgen?

Opnieuw houden wij onze Rommelmarkt met daarbij horend een Derde Molenworp voor de jeugd. Op 28 april houden wij in de molen een Poëzieavond waarop Roger Fockedey uit eigen werk zal voordragen

Indien er voldoende belangstelling zou zijn, willen wij graag een reis inrichten naar het Noorden van Frankrijk en naar de beruchte bunker van Eperlecques. Dit zou doorgaan op zaterdag 20 mei 1995.

Tijdens de zomermaanden volgen opnieuw een reeks tentoonstellingen van onze kunstenaars.

De Jaarlijkse Barbecue, die vorig jaar niet kon doorgaan, zal nu gehouden worden op vrijdag 8 september 1995.

Ook met Allerheiligen zijn we opnieuw actief met een Tentoonstelling, een Zevende Dag en een Zieltjesavond.

Lidmaatschap 1995

U wordt opnieuw lid van onze heemkring door betaling van 250 frank

- via bijgaande overschrijving op rekening nr. 001-06883712-38
- in Gasthof 't Vossenhol
- aan een bestuurslid

Stel niet uit tot ... (u weet wel !)

DANK BIJ VOORBAAT

Zaterdag 20 mei 1995

Uitstap naar Eperlecques
(meer informatie volgt, via een
afzonderlijke uitnodiging)

Zondag 28 mei 1995

Vm: Paardenzegening
Nm: Jeugdrommelmarkt
& Molenworp

2-10 juni 1995

Kermis in Stene-dorp

Oude gebruiksvoorwerpen

De Zwiktang

Lengte: 23 cm

Gewicht: 0.485 kg

Materiaal: volledig uit staal vervaardigd

De gebogen bek van de zwiktang is binnenin gerild om een betere greep te bekomen. Er is een hamer op de kaak bevestigd.

Bij het maken van een schoen moet de vakman het leer om de leest brengen en vastspijkeren. Om het in de lengte en in de breedte aan te spannen vat hij het met de zwiktang en trekt hij. Hij houdt het stuk even met zijn linkerhand, opent zijn tang en gebruikt nu de hamer van de bek om de spijkers in te slaan. Dank zij het samengesteld werktuig kan hij die bewerking, waar een hand niet vrij is, zonder moeite uitvoeren.

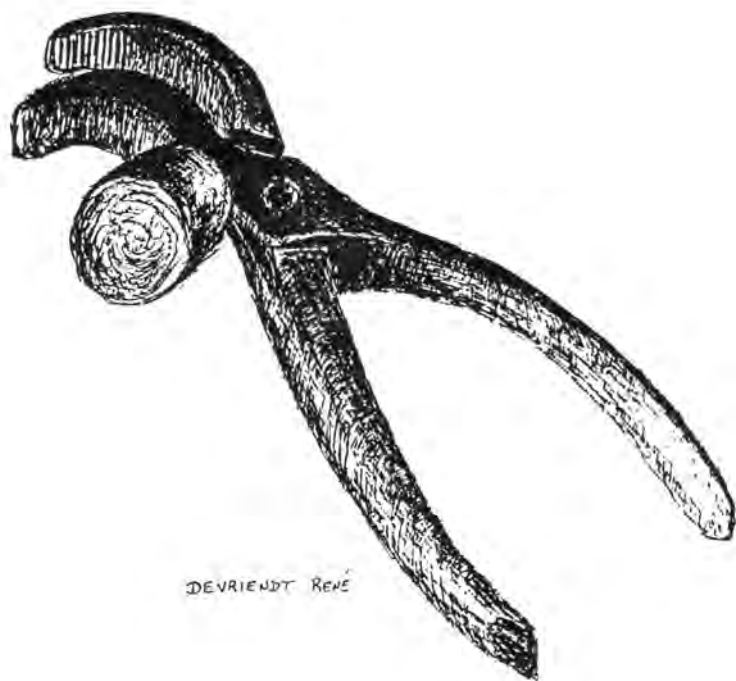
Een van de armen eindigt in een koevoet.

Men beweert dat deze tang ook gebruikt werd tijdens het bewerken van dierehuiden. met behulp van deze tang werd de natte diere huid rond een houten kader gespannen en vastgespijkerd om ze zo te laten drogen.

Bron: "De tang" van Johan David

Deze tang is te bezichtigen in Gasthof Vossenhol.

Hugo Devos

DEVRIENDT RENE

Kunstexpo's in de molen - zomer 1995

RENE DEVRIENDT:

7 JULI - 13 JULI

HUBERT BEHIELS:

14 JULI - 20 JULI

FRANKY MAES:

21 JULI - 27 JULI

TREES BOUDRY:

28 JULI - 3 AUGUSTUS

GROEPSEXPO AVONDMARKT:

11 AUGUSTUS - 15 AUGUSTUS

EMANUELA BEELS:

18 AUGUSTUS - 24 AUGUSTUS

DIRK DE COOMAN:

25 AUGUSTUS - 31 AUGUSTUS

MONIQUE COLMAN & RITA POLET:

9 SEPTEMBER - 21 SEPTEMBER

LUC BLOMME:

22 SEPTEMBER - 24 SEPTEMBER

Schoorvoetend

*blust de zon zichzelf
in een vuurgeworden zee
De hemel gloeit nog na*

*Herkenbare silhouetten
worden schaars.*

*Schaduw
gaan schuilen
in de wortels
van de nacht.*

*Een vergeten wandelaar
lost op
in de duisternis*

*Ik hoor
alleen het ruisen nog
van eeuwig riet.*

R.G. Fockedeij

(Uit: Kijk... een dorp)

Een groot vliegfeest te Oostende

Op Zondag 14 augustus 1932, om 15 uur wordt te Oostende, op het Vliegveld van Steene, een groote bijeenkomst voor vliegtuigen ingericht.

Dit vliegfeest, dat een bijzonder aantrekkelijk programma omvat, zal ongetwijfeld den grooten bijval kennen.

Tusschen de zekere deelnemers vinden wij o.m. P. Lemaigne en zijn autogire, Bolline en andere gekende vliegeniers.

's Maandags zal overgegaan worden tot een monsteruitstrooien van verrassingen en het ondergaan van den luchtdoop voor de liefhebbers, die ongetwijfeld zeer talrijk zullen zijn.

De vliegmeeting.

Zondag namiddag werd onder een enormen volkstoeloop de internationale vliegmeeting voortgezet nadat 's morgens op het stadhuis de prijzen uitgedeeld waren aan de winnars van de rallye.

Rond 3 uur werden de vliegers en de vliegtuigen aan het publiek voorgesteld.

De vliegtuigen werden in gang gesteld. Stijgen opvolgenlijk op: P. Lemoigne, Gerd Achgelis, Boligne, Pierre Martin, Robert Poirier, Abeele, enz...

Zij steken op met de handen buiten het vliegtuig en landen in de beste voorwaarden, na verscheidene figuren niet zonder gevaar uitgevoerd te hebben. Een vliegtuig van de Sabena in zijn acrobatische toeren dwingt de algemene bewondering af.

Een ballonwedstrijd heeft vervolgens plaats. Twee vliegtuigen spannen zich in om de kleine ballonnetjes tot nietigheid te brengen. Zulks gaat niet zonder moeilijkheden gepaard.

Wij hebben de gelegenheid enkele woorden te wisselen met Lemoigne. Deze is vol bewondering over den Duitschen vlieger die waarlijk een wonder mag genoemd worden en trouwens een wereldrekord heeft voor het rugvliegen. De autogyre gelooft door Martin bereidt zich voor om op te stijgen met Lemoigne. Het vliegtuig stijgt prachtig op en doet enkele goed gelukte rondtochten om uiterst geslaagd te landen.

Inmiddels worden allerlei reclamen uit de vliegtuigen geworpen. De Fransche en Duitsche vliegers gaan heel vriendelijk te keer en onderzoeken opvolgenlijk elkanders vliegtuig. Merken wij terloops op dat alle aankondigingen in het Nederlandsch en in het Fransch geschieden. Het vliegtuig van Abeele steekt op en geeft op lage hoogte de bewijzen van de dienstvaardigheid van zijn vliegtuigen in 't traagvliegen, kurkertrekken om dan in volle snelheid te dalen. Vlieger Lemoine stijgt op om enkele kunsttoeren te tonen.

Het volk huivert terwijl hij zijn waaghalzerij uithaalt.

Uitbundig gejuich als hij neerstijgt.

Achgelis de Duitsche vlieger stijgt op. Hij is de specialist der rug-vliegers t.t.z. het vliegen met omgekeerd vliegtuig en het dient ter zijner eer gezegd dat het met een buitengewoon brio is dat hij het uitvoert.

Boline in zijn keurig vliegtuig laat op zich niet wachten. De Franschman Lemoigne wenscht de Duitscher Achgelis geluk om zijn mooie uitgevoerde spratieve demonstratie in zake rugvliegen.

Nu geven Nassant en Quersin enkele lessen van vlucht in de lucht. Talrijke liefhebbers laten zich inschrijven. Bob Vandevelde uit Keerbergen stijgt op. Deze jeugdige vlieger toont zich uiterst bevoegd in zijn toeristisch vliegtuig dat van belgisch fabrikaat is. Nadat nog enkele kunstvluchten door verscheidene vliegers uitgevoerd werden sloot deze gelukte vliegmeeting met een fantasia uitgevoerd door al de vliegtuigen. 's Avonds werd in het hotel Osborne een keurig banket opgediend.

Vliegen is plezant

Vroeger zong men: <rijden is plezant>. Dat liedje is uit de mode geraakt. De tijden zijn verandert en de menschen ook. Wij gaan met onzen tijd mede en hebben willen... vliegen.

Eerst even M. abeele getoetst, om te hooren of wij niet zouden buiten vliegen, als wij hem vroegen eens met hem het hemelblauw van dichtbij te zien. M. Abeele is nu eens een van die menschen die U niets kunnen weigeren, swchrik kent hij niet; waarom zou hij het dan niet wagen met een paar journalisten naar boven te trekken.

Wij moeten eerlijker wijze bekennen dat wij de gelegenheid hadden eens met Lemoigne en Achgelis op te stijgen, maar er was daar een dagbladschrijver die een heilige schrik had van onderste boven te vliegen en misschien uit het vliegmachien te vliegen. Dan maar met M. Abeele een tweezijdig verdrag gesloten. Hij verbindt zich, ons gaaf en gezond aan land terug te zetten, wij verzekeren hem onze gehoorzaamheid en sympathie.

Ingestapt aan Petit Paris, niet in het vliegtuig maar op de tram. een achtbare stadsgenoot groet ons beleefd: 't is een lijkbidder. Wij zijn niet bijgeloovig, maar wij krijgen toch kippevleesch. Zou dat een voorteeken zijn? Agestapt op 10 minuten van het vliegplein te Steene. Ver..., daar stapt onze lijkbidder ook af en volgt onze stap alsof reeds achter onze doodskist naar het nieuw kerkhof trad.

Wij zullen dan maar doen alsof wij hem niet zien en slaken een zucht van verlichting als wij de ingang van het vliegplein bereiken, alwaar een ander confrater, met bleek gelaat, zijn luchtdoop staat af te wachten. Wij verstaan gemakkelijk zijn schrik. De jongen moet weldra in 't huwelijk treden en hij vreest eenigszins dat thans een grooter ongeluk hem zou kunnen treffen dan deze aanstaande burgerlijke en geestelijke plechtigheid.

Er wordt gejuikt en gelachen. M. Abeele, die zoo'n droogscheerder is, werpt af en toe een blik op zijn <would-be> passagiers. Een socialistische confrater vraagt of de valschermen in orde zijn en vertrouwt zijn lichaam en ziel toe aan den loods.

Wij kijken even om. Pardaf: daar staat onze lijkbidder weer. Wij koesteren moorddadige plannen. Als wij ooit het wereldlijke met het geestelijke verwisselen, zal er in ons testament een veto uitgesproken worden tegen dien lijkbidder, die ons, door zijn foltering, deed denken aan het inquisitie-tijdperk.

<Klaar, Heeren>, vraagt ons M. Abeele. Wij kijken met ons viere naar elkander. Wie zal zich eerst opofferen? Geen een die roert buiten natuurlijk Uw dienaar. Wij scheeren een ander dagbladschrijver bij de kraag die wat groen lacht, trekken de lederen muts diep over het

hoofd en richten onze voetstappen naar het groote Sabena vliegtuig, dat bij de hangaar te ronken staat.

<Hola, zoo ver niet>, klinkt het. <'t is in dit machien>. Wij kijken beteuterd rond en onze blikken vallen natuurlijk alweer op dien plakplaaster van een lijkbidder, die, als wij ons niet bedriegen, glimlacht. zoo'n <sourire sur commande>. het vliegtuig waarin wij zullen opstijgen is een klein ding, met een schitterend familiekleurtje, waarin plaats is voor drie mannen, de loods inbegrepen.

wij zitten daar nevens malkaar als twee gestrafte kinderen, durven bijna niet verroeren. M. abeele schijnt onze tegenwoordigheid vergeten te hebben. Hij gaat op geheimzinnige wijze om met allerlei kleppen en sleutels, roept nu en dan eens <contact>. vooraan zet er zich een hulpghost in schuim en zweet om de schroef aan 't draaien te krijgen. Plots een wervelwind. Mijn muts is bijna gaan vliegen en de bril van mijn reisgezel krijgt een klets dat ze bijna in zijn mond zit. Onze loods schijnt zich daarom niet te bekommeren. Natuurlijk, dat is egoïsme, hij zit achter een ruitje en heeft een ferm bril aan, maar wij arme schepsels Gods, krijgen ddaar een lading versche lucht, genoeg om de meest aangetaste longen te zuiveren.

Het vliegtuig gaat aan 't rollen. Even een blik geworpen op onze vrienden die op het plein achter blijven, een legendarische traan, natuurlijk veroorzaakt door de wind, afgeveegd en voor ons gekeken.

Wij rollen voort, voorbij het kerkhof (eerst de lijkbidder en nu het kerkhof). Wij kijken naar onze bleek uitzierende confrater...
(wordt vervolgd)

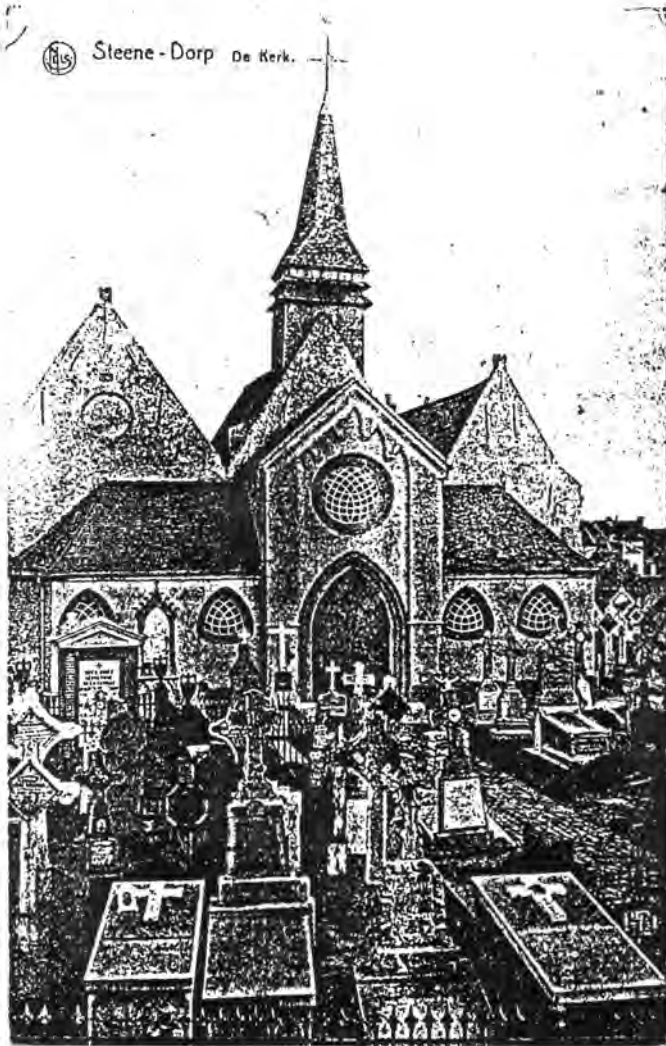
*V*oor elke heuvel
 die jij mist
 mijn land,
 mijn vlakke land,
 krijg ik
 een stukje hemel
 in de plaats

*P*aradijs.
 Paradox.
 Eigenwijs.
 Orthodox.
 Dorp,
 ik hou van jou.

*J*e telt
 de jaren niet
 van vroeger
 dorp.
 Je bent van nu.
 Wat niet verjaart
 blijft eeuwig.

R.G. Fockedey

(Uit: *Kijk... een dorp* - uitg. 1994)

De restauratie van de St. Annakerk te Stene-dorp

*In circa 20 bijdragen poogt de heer Frans
Verkempinck deze restauratie te volgen.*

RENOVANNA 1.

Op het einde van de maand september 94 werden de renovatiewerken aangevat. Degelijk werk werd bekomen door het uitslijpen van de voegen en het zandstralen van het geheel. Zo werden ook de oude verflagen verwijderd.

Op 15 oktober staat gans het gebouw in de stellingen. Een deel zijgevel van de sacristie is ingestort. Om de noorderpuntgevel te kunnen vernieuwen heeft men de kruiswegstaties aldaar weggenomen en vastgesteld dat grote gedeelten, ook op de binnenzijde in verval zijn.

Op de voorbouw zien we dat er met gele en rode bakstenen een ietsje kleurige vlakken in het geheel gestoken werden. Op 23.10 was de torenhaan naar beneden gehaald. We zien dat er ooit zes ramen op de noordzijde waren. Samen met de zes op de zuidzijde: de twaalf apostelen. We zien de vijf ramen op de noorderbasis: Christus en de vier evangelisten.

We merken nu beter op dat er minimum vier grote bouwperiodes over de kerk van Ste Anna getrokken zijn. We hebben de bouw van de noorderbeuk, de eerste kapel. Tegenaan die eerste kapel werden later

twee beuken aangebouwd. Boven het H. Sacrament moest er een halve koepel komen, daarvan zijn de twee wolfsdaken nog de getuigen. Dat dit nog voor 1600 gebeurde, kunnen we opmerken aan de puntgevel boven de sacristie. Dan is het Beleg van Oostende over de Ste Anna gekomen: het lood uit de gaten diende om kogels te gieten, het dakhout om vuurtje te stoken. Het geheel ging weldra ten onder. Ik ben in het bezit van een engelse kaart uit 1600 waarop vermeld staat "Village ruine de St.Jans-steene".

In 1625, de tegel in de noordergevel, werd onder pastoor Vandeputte de herbouw dootgevoerd, en later werd de voorbouw tegenaan de drie beuken gebouwd.

RENOVANNA 2

De binnenafwerking kwam er later, volgens mij zijn de Jezuiten er niet vreemd aan: De voeten van de kandelaars dragen hun handtekening. Het " solo Deo Honor et Gloria" is hun aanroeping. Ze hadden een voorkeur voor musicerende engelen en tekst-banderollen. Ze waren grote vereerders van de H. Maagd. De geklede beelden van de H. Maagd werden door de Spanjaarden in onze streken in voege gebracht.

De Catharinapolder is een belangrijke bron van inkomsten geweest voor de Ste Annakerk. Uit het nalatenschap van DameCarolina de Villegas, echtgenote van Messire Frans Huwyn, en staat van goedren op 26 juni 1726, halen we aan: "zinen broeder pater Arnoldus Alexander Huwyn, geprofeesten ghedaen tot Ghendt den 8 en Aughustus 1711."

(F.V. - wordt vervolgd)